

ALAPVETŐ JOGOK BIZTOSA
AZ ENSZ NEMZETI EMBERI JOGI INTÉZMÉNYE

EMLÉKEZTETŐ

a Civil Konzultációs Testület
2023. évi második üléséről

Melléklet: az ülés napirendje

Időpont: 2023. december 19. napján 9.00 óra

Helyszín: az Alapvető Jogok Biztosának Hivatala (AJBH) székháza

Jelen vannak:

Az AJBH részéről:

Dr. Könnyid Balázs
Dr. Deák-Kondákor Dóra
Dr. Mézes Norbert
Dr. Martikán Erzsébet

A szervezet tagjainak részéről:

Dr. Gádor György (Magyarországi Zsidó Hitközségek Szövetsége)
Gér András (Magyarországi Református Egyház)
Gottfried Richárd (Magyarországi Református Egyház)
Dr. Stift Zoltán (Magyar Katolikus Egyház)
Dr. Antal Veronika (Összefogás az Alapjogokért Alapítvány)
Dr. Hárdi Lilla (Magyar Pszichiátriai Társaság)
Dr. Kadlót Erzsébet (Magyar Ügyvédi Kamara)
Dr. Moldova Zsófia (Magyar Helsinki Bizottság)
Dr. Molnár Noémi Fanni (Utcajogász Egyesület)
Kun Viktória (Pszichiátriai Érdekvédelmi Fórum)

Dr. Könnyid Balázs, főtitkár köszöntötte a résztvevőket, és pontokba szedve a következők szerint ismertette az elmúlt időszak történéseit:

a) Tájékoztatta a megjelenteket a **CPT delegáció** által 2023. év május 24-én, a Hivatalban tett látogatásról. A CPT országjelentése az ígért novemberi dátum ellenére, ezidáig még nem jelent meg.

b) Az idei évben várta a Hivatal az **SPT látogatását**, ami – az SPT előzetes informális tájékoztatása ellenére – elmaradt.

c) Az alapvető jogok biztosa, mint nemzeti független mechanizmus (a továbbiakban: NMM) 2022-ben ismételten pályázatot nyújtott be az OPCAT 26. cikke alapján létrehozott pénzügyi alapból történő támogatásra. Az **OPCAT Special Fund** pályázat alapjául elsődlegesen az SPT 2017-ben tett magyarországi látogatásának tapasztalatairól készített, az NMM-nek címzett jelentésében megfogalmazott ajánlások szolgálnak, különösen az NMM munkája ismertségének növelése.

A rajz-és irodalom pályázat sikere messze meghaladta várakozásainkat, közel 1000 pályamű érkezett közel 100 intézményből. A kiválasztott pályaművek felhasználásával elkészültek az OPCAT NMM Főosztály (a továbbiakban: Főosztály) tájékoztató anyagai, illetve a nyertes műveket ismertető reprezentatív kiadványunk, amelyeknek az országos kihelyezését, a hatáskörünkbe tartozó intézményekhez való eljuttatását végezzük. (A reprezentatív kötetből az ülésen résztvevőknek egy-egy ajándékpéldány átadásra került.)

Az alapvető jogok biztosa ünnepélyes keretek között adta át a rajz- és irodalmi pályázat nyertes alkotói részére a megítélt díjakat 2023. október 6-án a Hivatal székházának konferenciatermében. Szintén a pályázat keretében valósult meg 2023. október 16-án egy, a rendészeti, illetve közigazgatási, valamint jogi tanulmányokat folytató egyetemistákat,

hallgatókat célzó, illetve a nemzeti független mechanizmus tevékenysége iránt érdeklődők részére konferencia. A rendezvényen a Hivatal főtitkára és az NMM Főosztályának vezetője mellett, belföldi és külföldi előadó által tartott előadások is elhangzottak.

d) 2023. december 1-jén került sor az *Építsünk hidakat! Összefogással az emberi jogok védelme és előmozdítása érdekében a kihívások időszakában* című nemzetközi konferenciára. A konferencián többek között a román ombudsmanhelyettes, a szerb ombudsman, illetve a magyar NMM képviselői is részletesen ismertették a saját nemzeti megelőző mechanizmus keretében az elmúlt években folytatott munkáját.

e) 2023. november 27-én az Országgyűlés ülésén Biztos úr ismertette az alapvető jogok biztosának és helyetteseinek 2022. évi tevékenységéről szóló beszámolót, a Főosztály tevékenységét is bemutató fejezettel együtt. Az Országgyűlés elfogadta a beszámolót.

f) Biztos úr törekedett arra, hogy a nemzeti megelőző mechanizmus idei **látogatásai** közül minél több alkalmon személyesen is részt vegyen, így történt ez a közelmúltban a Szegedi Fegyház és Börtön, illetve a Sopronkőhidai Fegyház és Börtön esetében is.

A látogatási tapasztalatok azt mutatják, hogy a járványhelyzet elmúltával a büntetés-végrehajtási intézetekben a kapcsolattartás lassan visszatér a normális, COVID előtti kerékvágásba, ugyanakkor a járványhelyzet alatt bevezetett olyan technikai újítások, mint a Skype beszélő, a távtárgyalók, a táv-meghallgatók messzemenően beváltották a hozzájuk fűzött reményeket, amely a fenntartásuk mellett szól. A visszajelzések alapján mind a fogvatartottak, mind a bv. személyi állomány, mind az ügyvédek szeretik ezeket a megoldásokat, hiszen megspórolható vele a fogvatartott olykor komoly szervezést igénylő utaztatása. Ráadásul a kapcsolattartás elektronikus formájának alkalmazását az ENSZ fogvatartottakkal való bánásmódra irányadó minimumszabályai is szorgalmazzák.

Az NMM látogatásainak tapasztalatai alapján mindezek fényében pozitív fejlemény, hogy a távtárgyalások, táv-meghallgatások megtartásához szükséges infrastruktúrát az elmúlt időszakban valamennyi bv. intézetben, rendőrkapitányságon kialakították, sőt további kiállások kiépítését tervezik. Ugyanez vonatkozik a Skpye állomásokra is, ezek számát is igyekeznek bővíteni a bv. intézetek, illetve saját konstrukciót (okos eszközt) fejlesztenek jelenleg a távbeszélőkre. Az új intézmények a COVID alatt oly szerves részévé váltak a rendőrségi, bírósági eljárásoknak, hogy a legtöbb kapitányságon mostanra már mind a szabálysértési, mind a büntetőeljárásokban bevett gyakorlat a táv-meghallgatás.

Ezt követően **dr. Deák-Kondákor Dóra** főosztályvezető röviden tájékoztatta a résztvevőket a Főosztály legutóbbi ülés óta végzett munkájáról (látogatási helyszínek, általános tapasztalatok, pályázati anyagok, nemzetközi megkeresések).

Dr. Könyvid Balázs, az Alapvető Jogok Biztosának Hivatala főtitkára megköszönte a beszámolót, majd ezt követően röviden ismertette az OPCAT munkáját is érintő, de a biztos általános hatáskörében hozott AJB-1262-29/2023. sz. jelentést, amely részletesen foglalkozott a büntetés-végrehajtási intézetek látogatófogadási rendjével. Ezt követően átadta a szót a testület tagjainak.

Dr. Kadlót Erzsébet, a Magyar Ügyvédi Kamara képviselőjében elmondta, hogy a kapcsolattartást egy belső utasítás szabályozza, amit a 16000 ügyvéd se ismerhet. Intézetenként nagyon eltérő a gyakorlat. Kéri, hogy a plexi ügyet kísérje figyelemmel Biztos úr. A nagy összegű kártérítéseket ki is fizették, és ha ez elterjed a fogvatartottak között, akkor ez lesz a második „kártalanítási ügy”.

Dr. Moldova Zsófia, a Magyar Helsinki Bizottság képviselőjében elmondja, hogy azt szeretnék, ha a látogatófogadás rendjében a 2017 előtti állapot állna vissza. Az ügyfelük 2017 előtt rendszeresen tartotta a kapcsolatot a családtagjaival és már jóval a Covid előtt korlátozták ezt a jogát. Köszönik a műhelybeszélgetés megszervezését, és remélik, hogy a jogszabálymódosítási kezdeményezés is megtörténik. A bántalmazás kapcsán szintén jó lenne egy műhelybeszélgetés, ezt már írásban is jelezték, de megértik, hogy előbb zárjuk le az előzőt.

Mivel további kérdések megvitatására a résztvevők nem tettek javaslatot, **Dr. Könyvid Balázs**, az AJBH főtitkára az ülés zárásaként megköszönte a közös munkát és megkérte az egyház képviselőit, hogy a közelgő ünnep kapcsán esetleg osszák meg gondolataikat.

A református egyház képviselőjében **Gottfried Richárd lelkész** úr szólt. Ezt követően a főtitkár bezárta az ülést.

Budapest, 2023. december 19.

Előkészítette: dr. Deák-Kondákor Dóra OPCAT NMM Főosztály vezetője
Látta: Dr. Könyvid Balázs főtitkár

Jóváhagyta: Dr. Kozma Ákos, az alapvető jogok biztosa

**Az OPCAT nemzeti megelőző mechanizmus mellett működő
Civil Konzultációs Testület 2023. évi második ülésének a napirendje**

2023. december 19.

- 8:45 Regisztráció a CKT tagszervezetek számára a konferenciaterem előterében
(1055 Budapest, Falk Miksa u. 9-11. VII. emelet)
- 9:00 Köszöntő
- 9:20 Az NMM előző CKT ülés óta végzett tevékenységének bemutatása
- 9:40 A CKT tagjainak észrevételei, javaslatai az NMM működésével kapcsolatban
- 10:00 Az ülés zárása